

Häädemeeste valla 2022. aasta eelarve seletuskiri

Häädemeeste valla 2022. aasta eelarve seletuskirja koostamise aluseks on valla põhimäärus, arengukava, ühinemisleping, eelarvestrateegia ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus. Valla eelarve koostamise ja menetlemise kord on sätestatud Häädemeeste valla põhimääruses. Valla arengukava periood on 2021 - 2026. Valla eelarvestrateegia periood on 2022 - 2025. Häädemeeste valla arengukava ja eelarvestrateegia on vastu võetud Häädemeeste Vallavolikogu 23.09.2021 määrusega nr 8.

2022. aasta Häädemeeste valla eelarve eelnõu ja seletuskiri on koostatud koostöös hallatavate asutuste, struktuuriüksuste ning vallavalitsusega.

2012. aastast alates tuleb eelarvet koostades aluseks võtta kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ja selle rakendusaktides sätestatu. Valla eelarve on eelarveaasta põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutuse plaan koos täiendavate nõuete, volituste ja informatsiooniga, mis on aluseks vastava aasta tegevuste finantseerimisele.

Eelarve peab olema kooskõlas valla eelarvestrateegiaga.

Kõik KOV üksused läksid tekkepõhisele eelarvestamisele üle 2019. aastast, Häädemeeste vald alustas tekkepõhise eelarvega 2017. aastal.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve peab olema tasakaalus, st põhitegevuse tulud ja põhitegevuse kulud peavad olema tasakaalus, neile liidetakse investeerimistegevuse eelarveosa ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma ning likviidsete varade muutus, mis kokku teeb eelarve tulemi. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

Valla eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Eelarve eelnõu, vastuvõetud eelarve, eelarve muudatused ja lisaeelarved avalikustatakse. Eelarve jõustub eelarveaasta algusest. Eelarve ja kogu seletuskiri on koostatud eurodes.

Vallavalitsus esitab hiljemalt üks kuu enne eelarveaasta algust eelarve eelnõu koos lisadega vallavolikogule. Eelarve eelnõule lisatakse vastavalt seadusele seletuskiri andmetega eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks määratud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta vastavalt nende liigendusele.

2022. aasta eelarve koostamisel on arvestatud riigi majanduse hetkeolukorda ja ametlikke majandusprognoose järgmiseks aastaks. Olulisem neist on Rahandusministeeriumi poolt koostatud suvine majandusprognoos. Valla jaoks on prognooside koostamisel olulised näitajad:

- Riigisektori, sh omavalitsuste eelarve osakaalu vähenemine SKP-st;
- Riigi, sh omavalitsuste netovõlakoormuse dünaamika prognoosid;
- Tööhõive kasvuprognoosid;
- Keskmise palga ja sellest tulenevalt tulumaksu kasvu prognoosid;
- Hinnaindeksite ja inflatsiooni näitajate dünaamika.

Rahandusministeeriumi 2021. aasta suvine majandusprognos.

Majanduse põhinäitajad (%)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SKP reaalkasv	-3,0	9,5	4,0	2,6	2,9	2,8
Tarbijahinnaindeksi muutus	-0,4	3,8	3,7	2,1	1,9	1,9
Tööhõive kasv	-2,2	-0,3	1,4	0,1	-0,1	-0,2
Töötuse määr	6,8	6,7	5,8	5,7	5,6	5,6
Keskmise palga reaalkasv	3,4	3,0	2,9	3,8	3,5	3,0
Keskmine palk (euro)	1 448	1 549	1 653	1 752	1 848	1 947
Keskmise palga nominaalkasv	2,9	7,0	6,7	6,0	5,5	5,4

* Sisemajanduse koguprodukt on residentide toodetud lisandväärtuste summa kogu rahva majanduse ulatuses.

*Tööhõive määr on hõivatute osatähtsus tööealises rahvastikus.

*Tööjõud on isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama ehk hõivatute ja töötute summa.

*Hõivatu on isik, kes uuritava perioodil töötas ja sai selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena ,töötas pereettevõttes või oma talus otsese tasuta või ajutiselt ei töötanud, tarbijahinnaindeks on indeks, mis iseloomustab tarbekaupade ja tasuliste teenuste hindade muutust.

*Keskmine palk on tegelikult töötatud ja mittetöötatud aja eest makstav tasu, mis on jagatud täistööajale taandatud töötajate keskmise arvuga.

EELRVEOSADE JAOTUS

Vallaelarve koondtabel (2022 vs 2021)

TULU KOOD	PÕHITEGEVUSE TULUD	2022 eelarve	2021 eelarve	2022 vs 2021	2022 vs 2021 %
30	Maksutulud	4 283 730	4 019 125	264 605	6,6
3000	Füüsilise isiku tulumaks	4 056 630	3 792 025	264 605	7,0
3030	Maamaks	220 600	220 600	0	0,0
3044	Reklaamimaks	6 500	6 500	0	0,0
32	Kaupade ja teenuste müük	1 119 375	1 060 000	59 375	5,6
320	Riigilõivud	11 500	11 500	0	0,0
3220	Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	211 630	210 330	1 300	0,6
3221	Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest	3 700	3 500	200	5,7
3222	Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	3 000	1 500	1 500	100,0
3224	Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest	844 355	783 480	60 875	7,8
3225	Laekumised elamu-ja kommunaalmajandustegevusest	3 500	4 000	-500	-12,5
3229	Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest	1 000	2 000	-1 000	-50,0
3233	Üüri- ja renditulud	4 000	7 000	-3 000	-42,9
3237	Laekumised õiguste müügist	35 190	35 190	0	0,0
3238	Muu toodete ja teenuste müük	1 500	1 500	0	0,0
35	Saadud toetused	2 909 527	2 781 988	127 539	4,6
3500	Sihtotstarbelised toetused	27 639	113 214	-85 575	-75,6
3520	Mittesihtotstarbelised toetused	2 871 888	2 781 988	89 900	3,2
3521	Saadud tegevustoetused	10 000	32 212	-22 212	-69,0
38	Muud tulud	32 000	27 000	5 000	18,5
3825	Laekumised vee erikasutusest	32 000	27 000	5 000	18,5
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	8 344 632	8 033 539	311 093	3,9
KULU KOOD	PÕHITEGEVUSE KULUD				
40,41,45	Antud toetused, eraldised	619 507	572 987	46 520	8,1
50	Personalikulud	4 948 685	4 429 449	519 236	11,7
55	Muud tegevuskulud	2 393 767	2 604 506	-210 739	-8,1
60	Muud kulud (reservfond, riigilõivud)	95 600	5 461	90 139	1 650,6
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	8 057 559	7 612 403	445 156	5,8
	PÕHITEGEVUSE TULEM	287 073	421 136	-134 063	-31,8
KOOD	INVESTEERIMISTEGEVUS				
1551	Materiaalsete varade soetamine ja renoveerimine	509 627	2 690 603	-2 180 976	-81,1
3502	Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks	125 066	801 294	-676 228	-84,4
4502	Sihtotstarbelised eraldised põhivara soetuseks	512 032	317 602	194 430	61,2
655	Finantstulu	100	100	0	0,0
655	Intressi- ja viivisetulud	100	100	0	0,0
650	Intressikulu	51 200	65 200	-14 000	-21,5
650	Laenude intressid ja muud intressikulud	51 200	65 200	-14 000	-21,5
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-947 693	-2 272 011	1 324 318	-58,3

EELARVE TULEM (põhi- ja investeerimistegevuse) +/-		-660 620	-1 850 875	1 190 255	-64,3
KOOD	FINANTSEERIMISTEGEVUS				
20.5.	Kohustuste võtmine (+)	534 500	1 800 000	-1 265 500	-70,3
20.6.	Kohustuste tasumine (-)	432 500	306 894	125 606	40,9
	FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	102 000	1 493 106	-1 391 106	-93,2
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+suurenemine, -vähenemine)	-558 620	-150 026	-408 594	272,3
PÕHITEGEVUSEGA SEOTUD NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS		0	207 743	-207 743	-100,0
EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud, investeerimistegevus)					
KOOD	TEGEVUSALA				
01	Üldised valitsussektori teenused	1 162 040	985 048	176 992	18,0
01111	Vallavolikogu	33 885	29 765	4 120	13,8
01112	Vallavalitsus	906 955	795 205	111 750	14,1
01114	Reservfond	95 000	4 678	90 322	100,0
01600	Muud üldised valitsussektori teenused (Valimised)	0	19 600	-19 600	-100,0
01700	Valitsussektori võla teenindamine	51 200	65 200	-14 000	-21,5
01800	Üldisloomuga ülekanded valitsussektoris	75 000	70 600	4 400	6,2
04	Majandus	686 600	1 172 534	-485 934	-41,4
04210	Maakorraldus	12 800	12 800	0	0,0
04510	Tee de ehitus ,remont	555 000	927 982	-372 982	-40,2
04512	Ühistranspordi korraldamine	51 000	51 000	0	0,0
04520	Veetransport	1 000	0	1 000	0
04710	Kaubandus	1 000	1 000	0	0,0
04730	Turism	6 000	6 000	0	0,0
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid(territoriaalne planeerimine)	45 000	55 100	-10 100	100,0
04900	Muu majandus	14 800	343 767	-328 967	-95,7
05	Keskkonnakaitse	370 397	465 120	-94 723	-20,4
05100	Jäätmeäritlus	11 700	15 040	-3 340	-22,2
05101	Avalike alade puhastus	358 697	450 080	-91 383	-20,3
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	368 687	458 224	-89 537	-19,5
06300	Veevarustus	204 000	311 350	-107 350	-34,5
06400	Tänavavalgustus	55 000	42 000	13 000	31,0
06605	Muu elamu-ja kommunaalmajandus	109 687	106 694	2 993	2,8
07	Tervishoid	20 670	18 734	1 936	10,3
07600	Muu tervishoid	20 670	18 734	1 936	10,3
08	Vabaaeg ,kultuur ja regioon	728 885	887 527	-158 642	-17,9
08102	Sportitegevus	241 325	362 761	-121 436	-33,5
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	22 100	52 990	-30 890	-58,3
08201	Raamatukogud	161 775	144 641	17 134	11,8
08202	Rahva-ja kultuurimajad	230 470	225 436	5 034	2,2
08203	Muuseum	20 715	47 859	-27 144	-56,7
08207	Muinsuskaitse(Pätsiplats)	1 000	1 000	0	0,0
08300	Ringhäälingu-ja kirjastamisteenused	20 000	21 340	-1 340	-6,3
08600	Muu vabaaeg, kultuur ,religioon	31 500	31 500	0	0,0
09	Haridus	4 416 765	5 200 909	-784 144	-15,1

09110	Alusharidus	1 398 125	2 043 271	-645 146	-31,6
09212	Põhiharidus/Põhikoolid	2 430 850	2 255 449	175 401	7,8
09213	Üldkeskhariduse otsekulud	88 960	81 205	7 755	9,5
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	255 665	596 224	-340 559	-57,1
09600	Koolitransport	15 000	15 000	0	0,0
09601	Koolitoit	209 915	192 960	16 955	8,8
09800	Muu haridus	18 250	16 800	1 450	8,6
10	Sotsiaalne kaitse	1 376 374	1 272 597	103 777	8,2
10121	Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	148 170	148 170	0	0,0
10200	Hooldekodu	779 990	682 388	97 602	14,3
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	115 500	105 500	10 000	9,5
10400	Asendus-ja järelhooldus	54 122	60 750	-6 628	-10,9
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	100 990	110 390	-9 400	-8,5
10700	Riskirühmade sotsiaalasutused	12 240	9 340	2 900	31,0
10701	Riiklik toimetulekutoetus	81 112	84 464	-3 352	-4,0
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	22 105	22 105	0	0,0
10900	Muu sotsiaalne kaitse	62 145	49 490	12 655	25,6
	EELARVE KULUD (põhitegevuse kulud ,investeeringustegevus) KOKKU	9 130 418	10 685 808	-1 555 390	-14,6

Eelarvetabel on esitatud volikogus kinnitatavas jaotuses.

EELARVE PÕHITEGEVUSE TULUD

Hädameeste valla 2022. aasta eelarve põhitegevuse tulude prognoositav maht on planeeritud **8 344,6** tuhat eurot. Põhitegevuse tulud moodustavad valla 2022. aasta eelarve tulude kogumahust suure enamuse ja nende hulgas omakorda on suurima osakaaluga maksutulud, moodustades 51,3%.

Põhitegevuse tulud:

- **Maksutulud**

Maksud jagunevad riiklikeks ja kohalikeks maksudeks, kuid eelarve struktuuris eraldi vastavat liigendust ei kasutata. Riiklikud maksud on füüsilise isiku tulumaks ja maamaks ning kohalikud maksud Häädemeeste vallas – reklaamimaks. Maksude laekumist reguleerib maksukorralduse seadus.

Füüsilise isiku tulumaksu laekumise prognoos on **4 056,6** tuhat eurot .

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

Kohalikele omavalitsustele eraldatava füüsilise isiku tulumaksu osa arvestuse aluseks on 11,96% valla territooriumile vastava kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registreeritud isikutelt laekunud üksikisiku brutotulust. 2022. aastal laekub kohalikule omavalitsusele 11,96% valla maksumaksja väljateenitud bruto - tulust. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine moodustab põhitegevuse tuludest 48,6%.

Tulumaksu arvutuse aluseks on prognoositav brutotulu saajate arv ja keskmine brutotulu kuus (eurodes) :

Näitajad	2018	2019	2020	2021 eelarve*	2022 eelarve*
Elanike arv aasta lõpu seisuga	4941	4896	4912	4909	4909
Elanike arvu muutus	-44	-45	16	-3	0

Brutotulu saajate arv (Statistikaamet)	1830	1789	1743	0	0
Brutotulu saajate arvu muutus	65	-106	-46	0	0
Väljamaksed füüsilistele isikutele	27 748 318	30 438 684	31 508 813	31 705 895	33 918 311
Palgatöötaja keskmine brutotulu kuus (Statistikaamet)	1103	1194	1222	0	0
<i>Eesti keskmine</i>	<i>1234</i>	<i>1317</i>	<i>1380</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tulumaksu laekumine	3 379 584	3 706 187	3 768 454	3 792 025	4 056 630
Tulumaksu laekumise kasv	15%	10%	2%	1%	5%
Tulumaksu eraldamise %	11,86%	11,93%	11,96%	11,96%	11,96%
Muutus eelneva aastaga	451 979	326 603	62 267	23 571	189 601

*prognoos/plaan

Vastavalt 2022. aasta eelarve koostamise lähtetingimustele lähtutakse 2021. aasta tasemest. 2022. aasta laekumine on planeeritud 2021. aasta laekumise tasemel. Arvestades majandusprognooside konservatiivsust, koroonaviirust ja elanike arvu vähenemist, ei prognoosita ka valla 2022. aasta eelarves erakorralist tulumaksu tõusu.

Maamaksu laekumise mahuks on 2022. aastaks planeeritud **220,6** tuhat eurot.

See tuleneb Häädemeeste Vallavolikogu 25. oktoobri 2018. aasta määrusest nr 29, mis kehtestab maamaksumääraks 2,5% maa maksustamishinnast aastas. Põllumajanduses kasutuses oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumääraks 2,0% maa maksustamise hinnast aastas.

Maamaksu laekumine on olnud viimastel aastatel stabiilne ja korrapärane vastavalt maksu tähtaegadele. Maamaks moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 2,6%.

Maamaksu laekumine aastate lõikes on järgmine:

aasta	laekumine (eurodes)
2018	221 508
2019	223 946
2020	221 346
2021*	220 600
2022*	220 600

*prognoos/plaan

Reklaamimaksu määrus on kehtestatud Häädemeeste Vallavolikogu 25. oktoobri 2018. aasta määrusega nr 28. Reklaamimaksu laekumist on planeeritud **6,5 tuhat eurot**.

Reklaamimaksu laekumine aastate lõikes:

aasta	laekumine (eurodes)
2018	1 035
2019	4 286
2020	6 084
2021*	6 500
2022*	6 500

*prognoos/plaan

- **Riigilõiv, kaupade ja teenuste müük**

Riigilõivu laekumist on planeeritud eelarvesse **11,5 tuhat eurot**.

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele: ehitusseaduse alusel tehtavate toimingute eest.

Laekumised haridusasutuste majandustegevusest on planeeritud 2022. aastaks summas **211,6 tuhat eurot**.

Tulu koosneb valla hallatavate haridusasutuste omatuludest, teistelt omavalitsustelt saadavast tulust, kui nende lapsed käivad Hädemeeste valla haridusasutustes.

Arvlemise piirsumma Vabariigi Valitsuse eelnõu kohaselt 2022. aastal on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §83 lõike 7 kohaselt 96 eurot õpilase kohta kuus.

Hädemeeste Vallavalitsuse määrusega kinnitatakse igal aastal munitsipaalkoolide ja lasteaedade **õpilaskoha tegevuskulu** arvestuslik maksumus järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Käesolevas eelarves on kavandatud munitsipaalkoolide piirsummaks samuti 96 eurot õpilase kohta kuus.

Vanemate poolt osaliselt koolieelse lasteasutuste kulude tasumise määrad ja tasumise korra kinnitab volikogu, kehtiva määruse järgi on see 5% alampalgast (32,70 eurot), 4% alampalgast (26,16 eurot) alates teisest lapsest, kui lasteaias käib kaks last.

Lapse toidukulu lasteaias katab täies ulatuses lapsevanem. Toidukulu päevamaksumuse otsustab lasteasutuse hoolekogu ja kinnitab asutuse juht.

Haridusasutuste majandustegevusest laekumiste prognoos on järgmine (eurodes):

Näitajad	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest				
Hädemeeste Muusikakool	12 615	9 746	12 600	12 600
Hädemeeste Lasteaed	21 839	21 549	26 580	33 265
Kabli Lasteaed	13 230	9 143	16 380	13 200
Uulu Lasteaed	43 451	34 351	49 450	45 645
Tahkuranna LAK	19 689	16 648	18 820	18 820
Hädemeeste Keskkool	12 615	13 304	8 000	8 000
Uulu Põhikool	4 936	5 634	4 500	4 500
Metsapoole Põhikool	3 488	771	4 000	600
Haridusteenus (teised OV-d)	63 273	79 814	70 000	75 000
Kokku	195 136	190 960	210 330	211 630

Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest on planeeritud **3,7 tuhat eurot**.

Hädemeeste Muuseumi, Hädemeeste Huvikeskuse ja Treimani Rahvamaja tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitulust.

Näitajad	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest				
Hädemeeste Huvikeskus	785	480	1 500	1 500
Treimani Rahvamaja	2 954	979	2 000	2 000
Hädemeeste Muuseum	194	0	0	200
Raamatukogud	40	46	0	0
Kokku	3 973	1 505	3 500	3 700

Laekumised spordiasutuste majandustegevusest on planeeritud **3,0 tuhat eurot**.

Peamiselt Uulu Kultuuri-ja spordikeskuse tulud ruumide kasutusse andmisest ja ürituste piletitulust.

Näitajad	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
Laekumised spordiasutust majandustegevusest				
Uulu KSK	1 392	2 675	1 500	3 000
Kokku	1 392	2 675	1 500	3 000

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest on planeeritud **844,4 tuhat eurot**.

Häädemeeste Eakate Kodu omatulud teenuste osutamise ja ravimite eest summas 801,2 tuhat eurot. Eakate Kodus on arvestatud 1 kuu 64 hooldatavaga ja kohatasu suurus ühekohalises toas 1000 eurot kuus ning kahekohalises toas üks koht 900 eurot kuus ja 11 kuud 64 hooldatavaga ja kohatasu suurus ühekohalises toas 1100 eurot kuus ning kahekohalises toas üks koht 1000 eurot kuus.

Erivajadustega inimeste riikliku hoolekande projekti toetus (Sotsiaalkindlustusamet) summas 22,1 tuhat eurot (4 inimest).

Raske-ja sügava puudega laste teenuste arendamise projekti toetus (Sotsiaalkindlustusamet) summas 14,7 tuhat eurot.

Avahooldusteenuse osutamine 2,4 tuhat eurot.

Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest (eurodes):

Näitajad	2019 täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve
Häädemeeste Eakate Kodu	280 168	339 953	744 325	805 200
Sotsiaalteenused (avahooldus)	2 312	1 343	2 400	2 400
Erivajadustega inimeste projekt (Sotsiaalkindlustusamet)	21 456	22 112	22 105	22 105
Raske-ja sügava puudega laste teenuste arendamine (Sotsiaalkindlustusamet)	0	1 179	14 650	14 650
Kokku	303 936	364 587	783 480	844 355

Laekumised elamu-ja kommunaalmajanduse tegevusest summas **3,5 tuhat eurot** (Võiste ja Massiaru sotsiaalkorterid; Uulu krt.; Häädemeeste Pärnu mnt 11-5 krt.).

Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest summas **1,0 tuhat eurot** on laekumised valla sõiduautode kasutamise eest, tasud reklaami avaldamise eest valla lehes .

Üüri-ja renditulud summas **4,0 tuhat eurot** sisaldavad vallale kuuluvate mitteiluruumide üürile andmisest saadavat tulu. (Uulus ilutuba, juuksur, Häädemeestel Pärnu Haigla (kiirabi), AS Eesti Post, Abiühing Üheksavägine, TÕ Kirje, AS Telia.).

Laekumised õiguste müügist summas **35,2 tuhat eurot** kajastatakse hoonestusõiguse seadmise tasud OÜ-lt Golfer, AS-lt Tele 2 Eesti ja AS-lt Elisa Eesti.

Muu toodete ja teenuste müük summas **1,5 tuhat eurot** kajastatakse elanike liitumistasude laekumine OÜ-lt Vesoka ja AS-lt Häädemeeste VK.

Kaupade ja teenuste tulud summas **1119,4** tuhat eurot moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 13,4%.

- **Saadud toetused ja tegevustoetused**

Sihtotstarbelised ja antud toetused tegevuskuludeks summas **37,6** tuhat eurot:

- Puuetega inimeste eluaseme kohendamine (Sotsiaalministeerium) 6,4 tuhat eurot;
- Koolipiimatoetus ja koolipuuviljatoetus 5,0 tuhat eurot PRIA -lt;
- Pärnu keskraamatukogult raamatute soetuseks 10,0 tuhat eurot;
- Sots. projekt „Imelised aastad“ 4,3 tuhat eurot;
- Päästeameti projektitoetus elanikele tuleohutuse parandamiseks 5,0 tuhat eurot;
- Lasteaiaõpetajate koolitusraha toetus MTÜ-lt Pärnumaa Omavalitsuste Liit 0,9 tuhat eurot;
- Kultuuritöötajate palgatoetus riigieelarvest (Uulu KSK ja Häädemeeste Huvikeskus) 3,7 tuhat eurot;
- Laulu-ja tantsupeo ettevalmistamiseks toetused summas 2,3 tuhat eurot.

Eelarvesse on planeeritud need tulud, millele suhtes on eraldamise otsused tehtud. Hilisemad eraldised ja nende otsused lülitatakse eelarvesse nende laekumise ajalisel järjekorras. Selliseid eraldisi võib tulla nii riigieelarvest kui ka riigi sihtasutustelt ja mittetulundusühingutelt.

Tasandus-ja toetusfondi eraldised summas **2909,5** tuhat eurot on eelarves kajastatud vastavalt eelnõu koostamise ajal teadaolevatele andmetele.

Tasandus-ja toetusfondi jaotus ja võrdlusandmed (eurodes):

Näitajad	2018	2019	2020	2021	2022
Tasandus-ja toetusfond	2 373 565	2 419 224	2 603 269	2 729 625	2 871 888
Tasandusfondi eraldised	739 709	766 091	939 793	970 153	1 010 153
Toetusfondi eraldised					
eraldised haridus kuludeks	1 106 927	1 176 538	1 201 330	1 247 912	1 330 175
<i>sh tööjõukulud (põhikool)</i>	884 049	953 090	981 311	1 012 307	1 082 146
<i>sh tööjõukulud (direktorid, õppealajuhatajad)</i>	62 599	62 599	62 599	62 599	62 599
<i>sh tööjõukulud (gümnaasium)</i>	44 664	46 767	44 298	49 836	54 836
<i>riigi eraldus kokku hariduse personalikuludeks</i>	991 312	1 062 456	1 088 208	1 124 742	1 199 581
<i>sh koolitus</i>	6 786	6 786	6 786	6 786	6 786
<i>sh õppevahendid</i>	23 370	23 142	23 142	23 883	25 707
<i>sh tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks</i>	13 884	13 104	12 144	19 176	19 176
<i>sh vahendid koolilõuna toetuseks</i>	71 575	71 050	71 050	73 325	78 925
lasteaiaõpetajate tööjõukulud	40 141	45 899	45 698	45 571	45 571
toimetulekutoetus	58 651	48 723	53 960	79 247	79 247
sotsiaaltoetuste ja teenuste osutamine	7 376	0	0	0	0
sündide ja surmade registrite korraldamise toetus	635	629	484	516	516
matusetoetus	15 041	12 096	14 821	16 734	16 734
asendus-ja järelehooldusteenuse	54 213	36 126	39 348	54 122	54 122

toetus					
raske-ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	5 227	6 474	7 246	8 387	8 387
huvihariduse-ja huvitegevuse toetus	133 229	130 141	104 085	109 648	109 648
vajadusepõhine toetus	2 677	0	0	0	0
jäätmehooldusteenuse arendamise toetus	13 093	0	0	0	0
teede hoiu toetus	196 646	196 507	196 504	197 335	217 335

2020 aastal eraldas vabariigi valitsus täiendavalt toetusfondi 365,3 tuhat eurot, millest teede hoiu toetus oli 201,1 tuhat eurot ja tulubaasi stabiliseerimise toetus 164,2 tuhat eurot.

2021 aastal eraldas vabariigi valitsus täiendavalt toetusfondi 52,4 tuhat eurot tulubaasi stabiliseerimise toetust.

Hariduskulude eraldiste arvutamisel on aluseks õpilaste arv 451 sh keskkoolis 27.

Hariduskuludeks määratud eraldiste summast eraldatakse õpikute ja õppevahendite soetuseks 57 eurot õpilase kohta, koolilõuna toetuse arvestamise aluseks on 1 euro õpilase kohta päevas (aastas 175 eurot).

Saadud toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 34,9%.

• Muud tulud

Laekumised vee erikasutusest on planeeritud eelarvesse **32,0 tuhat eurot**.

Vastavalt veeseadusele korraldab vee kasutamist ja kaitset riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus. Kohalik omavalitsus oma halduspiirkonnas annab nõusoleku vee erikasutuseks. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega. Eriksutuseks peab kasutajal olema tähtajaline luba, mille annab keskkonnateenistus. Vee erikasutusõiguse tasu kogub Keskkonnaamet. Keskkonnatasude seaduse alusel laekub valla eelarvesse 50% vee-erikasutuse tasust ja 50% läheb riigieelarvesse.

Muud tulud moodustavad põhitegevuse tuludest 0,4 %.

EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt KOFS-is sätestatule peavad vallaeelarve põhitegevuse kulud olema jaotatud vähemalt antavateks toetusteks ja muudeks tegevuskuludeks, mis omakorda jaguneb personalikuludeks, majandamiskuludeks ja muudeks kuludeks (nt maksud, lõivud, viivised, reservfond).

Antavad toetused summas **619,5 tuhat eurot** jagunevad füüsilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks toimetulekutoetus või stipendiumid ja juriidilistele isikutele antavateks toetusteks, näiteks tegevus- ja projektitoetused.

Häädemeeste valla 16 hallatavas asutuses ja vallavalitsuses on kokku 227,1 ametikohta ja tööd antakse 246 inimesele. **Personalikulud** on 2022. aastal kokku **4948,7 tuhat eurot**.

Muud tegevuskulud (majandamiskulud) on 2022. aastaks planeeritud kokku summas **2393,8 tuhat eurot**.

Muude kulude real summas **95,6 tuhat eurot** sisaldub reservfond, mis 2022. aastal on planeeritud 95,0 tuhat eurot ja 0,6 tuhat eurot on riigilõivude tasumiseks.

Eelarve põhitegevuse kulude maht on planeeritud **8057,6 tuhat eurot**.

KOFS järgi peab eelarves põhitegevuse kulude maht olema väiksem või äärmisel juhul võrdne põhitegevuse tulude mahuga. Häädemeeste valla eelarves on see vahe **287,1 tuhat eurot**. Seda

nimetatakse eelarve põhitegevuse tulemiks. Mida suurem on eelarve põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse finantseerimise võime.

Eelarves on põhitegevuse kulud jaotatud vastavalt valdkondade klassifikaatorile.

2018. , 2019., 2020. ja 2021. aastate põhitegevuse kulude võrdlusandmed sisaldavad täiendavalt peale eelarve kinnitamist lisandunud sihtotstarbeliste ja mittesihtotstarbeliste toetuste eraldamise otsuste alusel tehtud kulutusi. Need toetused lülitatakse nende laekumise järjekorras eelarvesse lisaelarvega või valitsuse korralduse alusel. Samuti sisaldavad võrdlusandmed vallavalitsuse korralduste alusel reservfondi eraldiste alusel tehtud kulutusi. 2022. aasta eelarve neid toetusi ja eraldisi ei sisalda.

2022. aasta eelarve koostamisel on pandud pöhirõhk töötajate personalikuludele ja ruumide majanduskulude hinnatõusule (küte, elekter).

Tööjõukulude osas on arvestatud töötasu miinimummääruga (654 eurot). Üldhariduskoolide õpetajate miinimumtasu jääb 1412 eurot (riigi eraldus ühe õpetaja ametikoha kohta aastas on 1653 eurot). Lasteaedade õpetajate miinimumtasu jääb 90%-ni üldhariduskoolide õpetajate töötasust (1271 eurot). Lasteaia õpetajate abide palgamääraks on planeeritud 750 eurot.kuus. Kõigi valla eelarvest palka saavate töötajate töötasu tõusuks on ettenähtud personalikuludes 15% -line tõus. (viimane muutus oli 2019, alampalk perioodil 2020-2021 on tõusnud 21,1%).

Põhitegevuse kulude jaotus valdkondade lõikes on järgnev:

Tunnus	Tegevusvaldkond	2018 täitmine	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
01	Üldised valitsemissektori teenused	804 286	816 207	892 083	919 848	1 110 840
03	Korralduse	10	0	0	0	0
04	Majandus	135 205	187 001	100 841	175 740	131 600
05	Keskonnakaitse	141 541	170 005	194 216	222 120	221 170
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	100 286	100 863	125 530	131 842	192 655
07	Tervishoid	5 080	14 313	12 134	13 350	15 670
08	Vabaaeg, kultuur ja regioon	616 835	635 478	604 978	792 607	728 885
09	Haridus	3 260 756	3 632 641	3 873 410	4 113 915	4 312 365
10	Sotsiaal	516 222	638 178	1 078 375	1 242 981	1 344 374
	KOKKU	5 580 221	6 194 686	6 881 567	7 612 403	8 057 559

VALDKONDADE TUTVUSTUS

01 ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED

- **Volikogus** on 19 liiget, 4 alalist komisjoni. Volikogu eelarve maht on **33,9 tuhat eurot**.
- **Vallavalitsuse** teenistuses töötab 28 inimest, sh 24 ametnikuna ja 4 töölepingu alusel. Ametikohti on kokku 24,45. Vallavalitsuse liikmeid 7, neist palgalisi 2. Vallavalitsuse eelarve maht on **907,0 tuhat eurot**.

Reservfond summas **95,0 tuhat eurot** on ette nähtud ootamatuteks ja erakorralisteks kuludeks, väljaminekute aluseks on vallavalitsuse korraldus.

Häädemeeste valla eelarve reservfondi suuruseks peab olema vähemalt 1% eelarve mahust.

- **Omavalitsusliitude ja MTÜ-de liikmemaks ja tegevuskulude toetus** summas **75,0 tuhat eurot** :

MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liidule	64,6 tuhat eurot
MTÜ Eesti Linnade Liidule	4,4 tuhat eurot
MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu	1,0 tuhat eurot
MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu	3,0 tuhat eurot
MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus	2,0 tuhat eurot

MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit ülekantav liikmemaks sisaldab paljude organisatsioonide tegevuskulusid.

04 MAJANDUS

- **Muu majanduse** eelarves on ettenähtud vahendid OÜ Vesoka ja As Häädemeeste VK kontoriruumi küte ja elekter summas **6,5 tuhat eurot**, majandusnõuniku auto kulud summas **8,0 tuhat eurot**.
- **Maakorralduse** alla on planeeritud **12,8 tuhat eurot**: valla teede ja kinnistute mõõtmine, servituutide seadmine ja erinevate planeeringute ja uurimistööde finantseerimine:
 - * Teede toimikud
 - * Plaanimaterjali alusel tehtavad toimikud
 - * Munitsipaalteede alused maad
 - * Üldplaneeringu, detailplaneeringute, geoaluste ja projekteerimistega seotud kulud
 - * Servituudid
 - * Advokaadi ja notarikulud, riigilõivud
- **Üldmajanduslike arendusprojektide** (territoriaalne planeerimine) kajastuvad valla üldplaneeringu koostamisega seotud kulud summas **45,0 tuhat eurot**.
- **Turismi eelarve 6,0 tuhandest eurost** on ette nähtud summa turismialaseks koostööks Pärnu Linnavalitsusega 3,0 tuhat eurot ja randade hoolduseks 3,0 tuhat eurot.
- **Kaubanduse eelarves** on ette nähtud summad turgude korrashoiuks **1,0 tuhat eurot**.
- **Veemajanduse eelarves** on ette nähtud summad sadama korrashoiuks **1,0 tuhat eurot**.
- **Ühistranspordi** korraldamiseks (PÜTK) on eelarves **51,0 tuhat eurot**.

05 KESKKONNAKAITSE

- **Jäätmekäitlus 11,7 tuhat eurot.**
9,7 tuhat eurot on ettenähtud valla jäätmekäitluse korraldamiseks (sh ohtlike jäätmete vedu) ja 2,0 tuhat eurot KIK-i projekti omaosaluse eest tasumiseks (biolagunevate konteinerite soetus).
- **Avalike alade puhastus 209,5 tuhat eurot.**
Valla haljasalade hoolduseks 70,0 tuhat eurot , teede hoolduseks (sh lume lükkamine) 120,0 tuhat eurot, bussijaamade koristuse personalikuludeks 18,3 tuhat eurot.

06 ELAMU-JA KOMMUNAALMAJANDUS

- **Veevarustus 70,0 tuhat eurot**
Trasside hooldus ja remont 5,0 tuhat eurot
Tegevustoetus As-le Häädemeeste VK 38,0 tuhat eurot.
Tegevustoetus Oü-le Vesoka 27,0 tuhat eurot.
- **Tänavavalgustus 55,0 tuhat eurot.**
Häädemeeste vallal on 910 välisvalgustit.
Tänavavalgustuse hooldus ja remont 15,7 tuhat eurot.
Hooldust teostab Oü ProSystem ja maksumus kuus on 1308 eurot.
Tänavavalgustuse elekter 39,3 tuhat eurot.
- **Muu elamu- ja kommunaalmajandus 67,7 tuhat eurot.**
Kalmistute haldamisega ja hooldusega seotud kulud . Toetus Pärnu Linnavalitsusele Uulu kalmistu hoolduse eest summas 3,9 tuhat eurot.
Loomade varjupaik (liikmemaks + juhtumipõhine tasu), loomakorjaste ära vedu.

07 TERVISHOID

Tegevusala Muu tervishoid kajastuvad Uulu perearsti kulud, Häädemeeste tervisekeskuse kulud, Võiste arstipunkti kulud, valla arsti kulud ja Mai apteegi toetussumma, kokku **15,7 tuhat eurot**.

08 VABAAEG, KULTUUR

- **Uulu Kultuuri ja Spordikeskuse** tegevuskuludeks on eelarves **196,7 tuhat eurot**.
- **Häädemeeste valla kultuuri ja spordi** all summas **41,7 tuhat eurot** kajastuvad:
 - * Valla traditsioonilised üritused ja valla sportlaste osalemise kulud maakondlikel ning riiklikel valdade võistlustel summas 27,2 tuhat eurot;
 - *Valla lastele jõulupakkide soetuseks 5,0 tuhat eurot;
- **Spordirajatiste tegevustoetus** summas **3,0 tuhat eurot** on Sa -le Jõulumäe Tervisespordikeskus.
- **Tahkuranna Avatud Noortekeskuse tegevusteks** koos huvihariduse rahadega on eelarves eraldatud **22,1 tuhat eurot**.
- **Raamatukogudele** on eelarves eraldatud tegevuskuludeks **161,8 tuhat eurot**, s.h. raamatute soetuseks 28,0 tuhat eurot.
 - Häädemeeste Raamatukogu 102,6 tuhat eurot
 - Uulu Raamatukogu 30,9 tuhat eurot
 - Võiste Raamatukogu 28,3 tuhat eurot
- **Rahva-ja kultuurimajadele** on eelarves eraldatud **230,4 tuhat eurot**.

Kultuuriasutused	2018 täitmine	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
Tahku Tare	52 520	28 164	26 688	29 770	31 035
<i>sh tegevustoetus</i>	23 580	18 240	19 001	19 740	21 005
Kabli Külaselts	30 451	29 524	16 844	38 465	38 715
<i>sh tegevustoetus</i>	0	0	12 000	20 750	21 005
<i>sh ringide toetus</i>	0	0	0	11 565	11 560
Treimani Rahvamaja	48 212	57 761	50 352	65 140	67 915
<i>sh huvitegevuse ringid</i>	0	0	0	1 000	1 000
Häädemeeste Huvikeskus	63 612	76 602	61 002	92 061	92 805
<i>sh pärandiraha</i>	7 550	5 333	4 356	1 354	4 413
<i>sh huvitegevuse ringid</i>	0	0	0	10 700	10 700
Kokku	194 795	192 051	154 886	225 436	230 470

- **Häädemeeste Muuseumi** tegevusteks on eelarves **20,7 tuhat eurot**.
- **Muinsuskaitse** all kajastuvad Pätsi platsi hoolduskulud summas **1,0 tuhat eurot**.
- **Ringhäälingu – ja kirjastamisteenuse** all kajastuvad valla lehe „Liiviranna“ väljaandmise ja kojukande kulud summas **20,0 tuhat eurot**
- **Muu vabaaeg, kultuur 31,5 tuhat eurot**.
Need rahalised vahendid on spordi ja kultuuri tegevuste ja ürituste toetamiseks ja neid jagatakse vastavalt volikogu poolt vastuvõetud määrusele „Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide toetuste eraldamise kord“.

09 HARIDUS

Ülevaade Häädemeeste valla hariduselu peamistest näitajatest:

Haridusasutused	Laste arv lasteaias seisuga 15.11.2021	Laste arv koolis seisuga 15.11.2021	Klassikomplektide arv 2021/2022	Rühmade arv 2021/2022
Uulu Põhikool		202	11	

Tahkuranna LAK	28	34	4	2
Metspoole Põhikool		44	5	
Häädemeeste Keskkool		144/27 (KK osa)	12	
Uulu Lasteaed	82			6
Häädemeeste Lasteaed	59			4
Kabli Lasteaed	23			2
Häädemeeste Muusikakool		36		
Kokku	192	487	32	14

Haridusasutuste (koos koolitoiduga) eelarvete kogusumma on **3906,7 tuhat eurot** ja järgnevalt haridusasutuse eelarvete mahud eurodes:

Haridusasutused	2018 täitmine	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
Uulu Põhikool	618 948	669 254	798 636	803 207	942 335
Tahkuranna LAK	420 287	405 341	432 765	456 589	464 665
Metspoole Põhikool	303 580	323 483	343 636	342 317	370 975
Häädemeeste Keskkool	797 603	834 811	865 934	898 834	895 950
Uulu Lasteaed	329 285	415 909	397 504	484 481	559 960
Häädemeeste Lasteaed	292 966	311 381	323 277	330 930	354 070
Kabli Lasteaed	158 222	191 384	196 937	185 500	175 495
Häädemeeste Muusikakool	124 309	158 933	158 858	191 895	143 220
Kokku	3 045 200	3 310 496	3 517 547	3 693 753	3 906 670

- **Koolitranspordi** all summas 15,0 tuhat eurot on valla õpilasveoga seotud teenuse kulud. Teenuse osutamiseks on sõlmitud lepingud Massiaru piirkonna õpilaste transportimiseks FIE Ahto Juhkamiga ja Urissaare piirkonna õpilaste transportimiseks AS-ga Häädemeeste VK.
- **Tegevusalade „Põhi-ja üldkeskharidus“, „Lasteaed“ ja „Kutseõppeasutused“** all on ette nähtud eraldised **teistele kohalikele omavalitsustele** nende territooriumil asuvates õppeasutustes käivate Häädemeeste valla õpilaste eest kulude katteks – **350,0 tuhat eurot**.

Haridusteenused	2019 täitmine	2020 täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve
Alusharidus- lasteaiateenus	97 298	108 277	110 000	120 000
Põhi-ja üldkeskhariduse koolitusteenus	113 665	132 262	135 000	140 000
Huvikoolide haridusteenused	77 048	82 445	112 000	90 000
Kutseõppeasutused	246	0	0	0
Kokku	288 257	322 984	357 000	350 000

- **Tegevusala „Huviharidus ja huvitegevus“** on summas **22,4 tuhat eurot**. Riigi poolt eraldatud huvitegevuse raha. Vahendeid kasutatakse vastavalt Häädemeeste Vallavalitsuse 29.01.2019 määrusele nr 3 „Riigi poolt toetatava Häädemeeste valla huvihariduse ja -tegevuse toetusfondi kasutamise kord“.
- **Tegevusala „Muu haridus“** on summas **18,3 tuhat eurot**. Häädemeeste valla parimate õpilaste premeerimiseks 3,5 tuhat eurot, haridustoetusteks õpilastele 6,8 tuhat eurot ja 8,0 tuhat eurot õpilaste vastuvõetuga seotud ürituseks, õpetajate päeva tänuürituse korraldamiseks ning valla haridustöötajate ühise õppepäeva läbiviimiseks.

10 SOTSIAALNE KAITSE

- Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse 148,2 tuhat eurot.

Haigete ja puuetega inimeste sotsiaalseks kaitseks (hooldatavate arv seisuga 10.11.2021. oli 33 inimest) eraldatud vahendid kasutatakse hooldajatoetusteks, ühekordseteks toetusteks puudega inimestele ja riiklikeks maksudeks ning abivahendite muretsemiseks ja teenuste eest tasumiseks. Lisaks hüvitatakse isikliku abistaja, tugiisikuteenuse, psühholoogilise nõustamisteenuse, viipekeele tõlketeenuse jne kulutusi. Hooldajatoetuse määr on 18 eurot (raske puue) ja 30 eurot (sügav puue). Projekti „Puudega inimeste eluaseme kohandamine“ kogukulu on 21 tuhat eurot ja see on mõeldud 5 puudega inimese eluaseme kohandamiseks. Projekti omaosalus on 14,6 tuhat eurot. Personalikuludes on kajastatud kahe isikliku abistaja ja ühe tugiisiku töötasud. 5,4 tuhat eurot on MTÜ-le PÜTK sotsiaaltransporditeenuse võimaldamise eest (pilootprojekt, 12 kuud).

Alates 01.01.2021 oli eelarvesse planeeritud 43,0 tuhat eurot raske ja sügava puudega laste (6 last) sotsiaalteenuste eest tasumiseks. Kuni 31.12.2020 oli see ESF projekt, aga saadud vahendid lõppesid alates 01.01.2021 ja summa tuleb tasuda nüüd omavalitsusel. 2022.aasta eelarvesse on planeeritud 49,4 tuhat eurot (6 liitpuudega last).

- Häädemeeste Eakate Kodu 748,0 tuhat eurot.

Eakate Kodus on 69 kohta. Tulude poolel on arvestatud täituvust 64 kohta (789,2 tuhat eurot kohatasust + 12,0 tuhat eurot ravimid). Personalikuludes on arvestatud 13 kuu palgafondiga, sest asutus peab toimima 12 kuud, 365 päeva ja 24 tundi. Tuleb tasuda puhkuste asendustega seotud kulud, ületunnitöö, töötamine pühade ajal. Oluline on ka hooldustöötajate palgatõus:

- kutsetunnistusega hooldustöötaja 874 eurot, 2021.aastal 800 eurot.
- hooldustöötaja 735 eurot, 2021.aastal 660 eurot.

- Muu eakate sotsiaalne kaitse 115,5 tuhat eurot.

Eakate sotsiaalse kaitse alla kuuluvad ühekordsed toetused eakate ravimite ja prillide tarvis, transporditeenusele eriarstide juurde pääsemiseks lähtuvalt haige spetsiifikast ja ravivajadusest summas 5,0 tuhat eurot, eakate juubelitoetused summas 5,5 tuhat eurot ja kahekümne kuuele eakale ööpäevaringsel teenusel hooldekodus sotsiaaltoetus hoolduskulude osaliseks hüvitamiseks 75,0 tuhat eurot. Hooldekodu teenuse (KOV tasub osaliselt) ja sotsiaalteenuste tasumiseks 30,0 tuhat eurot (üldhooldekoduteenus lepingutega 11 inimest (2021), ratastooli või lamava kliendi teenindamiseks vajaminev transport).

- Asendus- ja järelhooldus 54,1 tuhat eurot.

Asendus- ja järelhooldusteenus on mõeldud väljaspool oma perekonda hooldamist vajavatele lastele. Teenuse eesmärk on iseseisva toimetuleku ning õpingute jätkamise toetamine.

- Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 101,0 tuhat eurot.

Peretoetuste all on eraldatud sünnitoetusteks 35,0 tuhat eurot, matusetootusteks 16,0 tuhat eurot, õppetootusteks 8,5 tuhat eurot ja muudeks toetusteks 7,0 tuhat eurot. Sotsiaalteenuste all on kajastatud 10,0 tuhat eurot ja see hõlmab isikliku abistaja, psühholoogilise nõustamise, võlanõustamise teenust. Personalikuludes summas 5,9 tuhat eurot on kajastatud ühe tugiisiku töötasu kulud.

Peretoetuste all kajastuvad kaks projekti: projekt „Imelised aastad“ summas 8,6 tuhat eurot (50% vald+50% toetus) ja projekt „Tuleohutu kodu“ summas 10,0 tuhat eurot (valla osalus 5,0 tuhat eurot).

- Riskirühmade sotsiaalasutused 12,2 tuhat eurot.

Võiste ja Massiaru sotsiaalkorterite haldamisega seotud kulud.

- Riiklik toimetulekutoetus 81,1 tuhat eurot.

Riigieelarvelised vahendid, mis eraldatakse riigi poolt kehtestatud toimetulekupiirist allapoole jäävate inimeste toetusteks ja toimetuleku toetuse korraldamise hüvitamiseks. Eraldised laekuvad vastavalt eelnevatel perioodidel tehtud kulutustele.

- Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse 22,1 tuhat eurot.

Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud vahendid erivajadustega inimeste igapäevaelu toetamiseks (projektitegevus).

- **Muu sotsiaalne kaitse 62,1 tuhat eurot.**

Personalikulud summas 47,1 tuhat eurot on arvestatud koduhooldustöötaja ja puuetega inimeste hoolekandespetsialisti ametikohta tarbeks. Sotsiaaltöötajate kasutuses olevate sõidukite (3) ülalpidamiskulud summas 15,0 tuhat eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

KOFS uue jaotuse järgi koostatakse eelarves eraldi eelarveosa investeeringute kohta. Selles eelarve osas on toodud nii tulud kui ka kulud.

Sissetulekutena on selles eelarve osas kajastatud järgmised kanded:

- Sihtotstarbelised toetused põhivara soetuseks **125,1 tuhat eurot**;
 - 1) Hajaasustuse projekti toetus 60,0 tuhat eurot.
 - 2) Haridus-ja Teadusministeeriumi poolt eraldatud koolide ventilatsioonisüsteemide parandamise toetus 7,1 tuhat eurot.
 - 3) Võiste aleviku kujundamine kalurikülaks (PRIA) projekti toetus 58,0 tuhat eurot.

- Tulu hoiuste intressidest **0,1 tuhat eurot.**

Väljaminekutena summas **1072,9 tuhat eurot** on kajastatud selles eelarve osas järgmised kanded kokku summas:

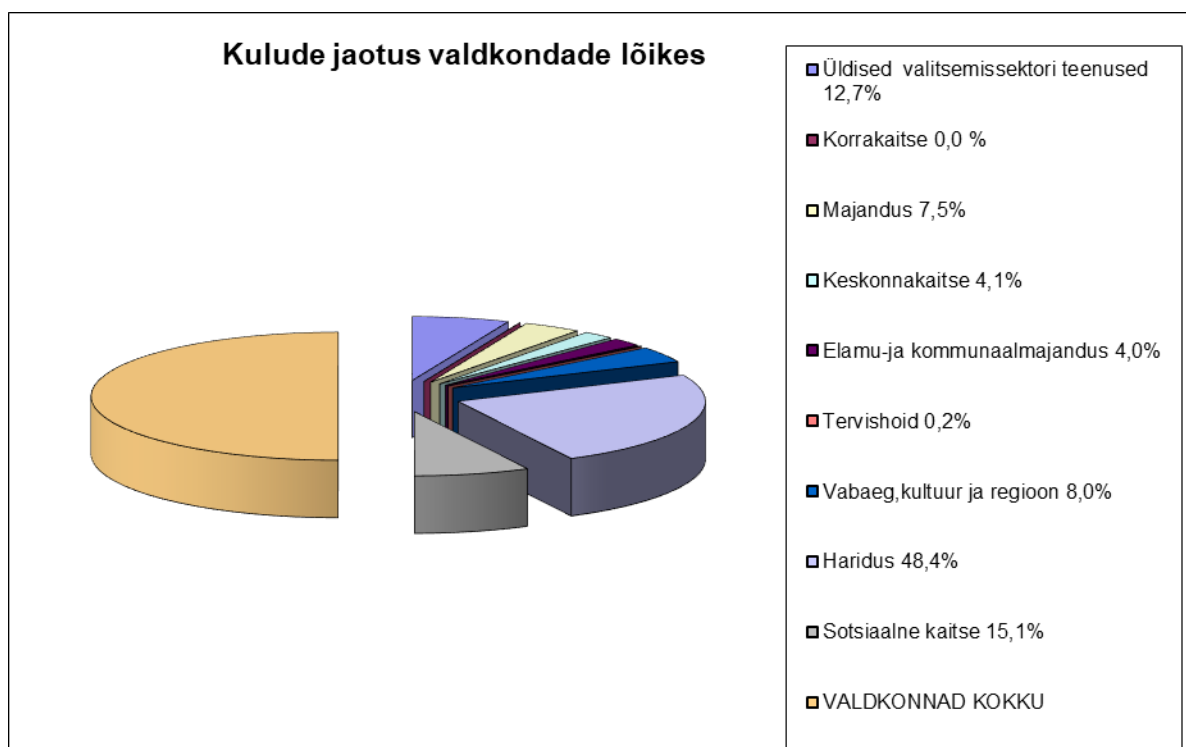
- laenu intresside ja kapitalirendi intresside tasumine summas 51,2 tuhat eurot;
- investeeringud teede ja kõnniteede ehitusse 555,0 tuhat eurot;
- 1) valla teede ehitus, renoveerimine vastavalt teehoiukavale 205,0 tuhat eurot
- 2) Tahkuranna kooli juurde tunneli ehitus 350,0 tuhat eurot
- Võiste alevi kujundamine kalurikülaks (Sadama ja Ringi tänava piirkond) 96,3 tuhat eurot;
- investeeringud veevõtukohtade rajamisse 14,0 tuhat eurot;
- Hajaasustuse programmi toetused 120,0 tuhat eurot.;
- Häädemeeste aleviku (Laredei tn) mänguväljaku rajamine 30,0 tuhat eurot;
- Häädemeeste lasteaia ja hooldekodu ümbruse kujundamine avalikuks pargialaks, Häädemeeste aleviku kujundusprojekti elluviimine 14,5 tuhat eurot;
- Vana - Ikla piiripunkti korrastamine ja väljaarendamine 8,5 tuhat eurot;
- Häädemeeste Keskkooli staadioni rekonstrueerimise projekti koostamine 6,2 tuhat eurot;
- Häädemeeste Keskkooli ventilatsioonisüsteemi uuendamine ja renoveerimisprojekti koostamine 58,2 tuhat eurot;
- Tahkuranna Lasteaed-Algkooli koolihoone õppeklasside ja küttesüsteemi renoveerimine, lasteaia renoveerimisprojekti koostamine 40,0 tuhat eurot;
- Häädemeeste Pereaarstikeskusesse liftmooduli projekteerimine/rajamine 5,0 tuhat eurot;
- Eakate Kodus vana maja jahutussüsteemi remont summas 12,0 tuhat eurot ja keldris torustiku remont 20,0 tuhat eurot;
- Osalemine varjupaiga ehituses (MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit) 42,0 tuhat eurot;

2022 aasta eelarves on investeeringute elluviimisel jälgitud nii ühinemislepingut. Endise Häädemeeste valla prioriteetne objekt Häädemeeste Keskkooli staadioni renoveerimise projekteerimine on planeeritud lõpetada 2022 aastal.

Eelarve põhitegevuse kulude ja investeeringute maht valdkondade lõikes kokku on **9 130,4 tuhat eurot**. Eelarves on põhitegevuse kulud ja investeeringud koostatud vastavalt valdkondade klassifikaatorite alusel, mis on sarnane seni kehtivaga.

Põhitegevuse kulude ja investeeringute jaotus valdkondade lõikes on järgnev (eurodes):

01	Üldised valitsemissektori teenused	1 162 040
03	Korrakaitse	0
04	Majandus	686 600
05	Keskonnakaitse	370 397
06	Elamu-ja kommunaalmajandus	368 687
07	Tervishoid	20 670
08	Vabaaeg, kultuur ja regioon	728 885
09	Haridus	4 416 765
10	Sotsiaalne kaitse	1 376 374
	Valdkonnad kokku	9 130 418

FINANTSEERMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud:

laenu võtmine investeeringu projektide omaosaluste tasumiseks summas 534,5 tuhat eurot , sh 2021-st aastast ületulev ja välja võtmata laen.

Valla laenude tagasimaksed AS SEB Pangale, As Swedbank-ile ja AS LHV Pangale summas 432,5 tuhat eurot.

Seisuga 31.detsember 2021.a. on valla laenukoormus 5037,1 tuhat eurot (62,7% 2021.a. põhitegevuse tuludest). Kui lisada juurde 2022. aastal võetav laen, siis on laenukoormus 2022 aasta põhitegevuse tuludest 66,8%, Lubatud piirmäär on aastatel 2022-2024 80% vastava aasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kümnekordne vahe on väiksem kui 80 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Edaspidi hakkab vähenema 5% võrra igal järgneval aastal kuni 60%-ni (2028.a.).

LIKVIIDSED VARAD

Selles eelarve osas näidatakse eelarve aastavahetuse 2021/2022 likviidsete vabade vahendite (rahalise jäägi) muutumine 2022. aasta lõpuks (eeldatav).

Jääk 1. jaanuaril 2022 558,6 tuhat eurot

Jääk 31. detsembril 2022 0 tuhat eurot

ÜLEMINEVAD JA ÜLETULEVAD KOHUSTUSED

KOFS § 27 kohaselt: Eelmise aasta eelarves ettenähtud, kuid tegemata jäänud väljaminekute tegemine jooksva eelarveaastal kavandatakse kas eelarvega, kui eelarve on aasta alguseks vastu võtmata, või lisaeelarvega. Ülekantud väljaminekuid võib kasutada eelmise aasta eelarves määratud otstarbeks.

Eelarve või lisaeelarvega võib kavandada eelarveosades kogusummana eelmisel eelarveaastal tegemata jäänud väljaminekuid, kui need tulenevad:

- investeeringute elluviimiseks sõlmitud lepingust või välja kuulutatud riigihankest
- sõlmitud lepingu alusel põhivara soetuseks antavast sihtfinantseerimisest
- sõlmitud lepingu alusel saadud sihtfinantseerimisest

Nimekiri investeeringu objektidest, mis on kavandatud ühinemislepingus ning objektidest, mis said 2021.aasta eelarves kavandatud, kuid jäid tegemata. Tööd on planeeritud teostada 2022 aastal.

- 1:Häädemeeste Keskkooli staadioni rekonstrueerimise projekt(ühinemisleping).
- 2.Võiste alevi kujundamine kalurikülaks (Sadama ja Ringi tänava piirkond).
3. Häädemeeste lasteaia ja hooldekodu ümbruse kujundamine avalikuks pargialaks, Häädemeeste avaliku kujundusprojekti elluviimine.
- 4.Vana -Ikla piiripunkti korrastamine ja väljaarendamine.
- 5.Tahkuranna Lasteaed-Algkooli koolihoone õppeklasside ja küttesüsteemi renoveerimine, lasteaia renoveerimise projekti koostamine.
- 6.Häädemeeste Pearingstikeskusesse liftimooduli projekteerimine/rajamine.
- 7.Toetus loomade varjupaiga ehituseks (MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit).

Vallavalitsuse nõusolekul on planeeritud järgmised 2021 aastal tegemata jäänud väljaminekud 2022 aasta eelarvesse:

1. Häädemeeste Huvikeskuse pärandi raha jääk 4 413 eurot.

Eelarve peab kajastama koostamise aja parimat teadmist ja käima muutuva ajaga kaasas. Vallavalitsus lähtus 2022. aasta eelarveprojekti koostades arengukavas ja eelarvestrateegias sätestatust, aga lähtus ka strateegia ja eelarve koostamise aja vahel täpsustunud 2022. aasta vajadustest.

Eelarve seletuskirja lisas on välja toodud ka 2018. , 2019. ja 2020.,2021 aasta võrreldavad andmed. Eelarve projekt on läbi arutatud kõigi valla hallatavate asutustega ning vallavalitsuse 23.11.21.a. istungil.

Koostas
Valli Roosmaa
Finantsjuht